

Βρυξέλλες, 15 Μαρτίου 2024
(OR. en)

7507/24

Διοργανικός φάκελος:
2022/0398(COD)

CODEC 719
JAI 427
COPEN 129
DROIPEN 63
ENFOPOL 117
PE 46

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης – Αποτελέσματα της πρώτης ανάγνωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Στρασβούργο, 11 έως 14 Μαρτίου 2024)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 294 της ΣΛΕΕ και την κοινή δήλωση σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη της διαδικασίας συναπόφασης¹, πραγματοποιήθηκε σειρά άτυπων επαφών μεταξύ του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία επί του παρόντος φακέλου σε πρώτη ανάγνωση.

Στο πλαίσιο αυτό, ο πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE), Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR (S&D, ΙΣ), υπέβαλε εξ ονόματος της LIBE συμβιβαστική τροπολογία (τροπολογία αριθ. 92) επί της προαναφερόμενης πρότασης οδηγίας, για την οποία η Sophia IN 'T VELD (RE, KX) είχε συντάξει σχέδιο έκθεσης. Η τροπολογία αυτή είχε συμφωνηθεί κατά τις προαναφερθείσες άτυπες επαφές. Δεν κατατέθηκαν άλλες τροπολογίες.

¹ EE C 145 της 30.6.2007, σ. 5.

II. ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Κατά την ψηφοφορία της στις 12 Μαρτίου 2024, η ολομέλεια ενέκρινε τη συμβιβαστική τροπολογία (τροπολογία αριθ. 92) επί της προαναφερόμενης πρότασης οδηγίας. Η τροποποιημένη πλέον πρόταση της Επιτροπής αποτελεί τη θέση του Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η οποία περιέχεται στο νομοθετικό ψήφισμά του, ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος².

Η θέση του Κοινοβουλίου απηχεί όσα είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως μεταξύ των θεσμικών οργάνων. Κατά συνέπεια, αναμένεται ότι το Συμβούλιο θα εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου.

Ως εκ τούτου η πράξη θα εκδοθεί με τη διατύπωση που αντιστοιχεί στη θέση του Κοινοβουλίου.

² Στο κείμενο της θέσης του Κοινοβουλίου που περιλαμβάνεται στο νομοθετικό ψήφισμα επισημαίνονται οι αλλαγές που επιφέρουν οι τροπολογίες στην πρόταση της Επιτροπής. Οι προσθήκες στο κείμενο της Επιτροπής επισημαίνονται με *έντονα και πλάγια στοιχεία*. Οι διαγραφές επισημαίνονται με το σύμβολο «■».

P9_TA(2024)0125

Ορισμός των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2024 σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης (COM(2022)0684 – C9-0401/2022 – 2022/0398(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2022)0684),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 2 και το άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C9-0401/2022),
- έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2022/2332 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2022, για τον προσδιορισμό της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης ως τομέα εγκληματικότητας που πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹, και ιδίως το άρθρο 1 αυτής,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 23ης Μαρτίου 2023²,
- έχοντας υπόψη την προσωρινή συμφωνία που εγκρίθηκε από την αρμόδια επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 74 παράγραφος 4 του Κανονισμού του και τη δέσμευση του εκπροσώπου του Συμβουλίου, με επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 2023, να εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 59 του Κανονισμού του,

¹ EE L 308 της 29.11.2022, σ. 18.

² EE C 184 της 25.5.2023, σ. 59.

- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Προϋπολογισμών,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A9-0235/2023),
1. εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·
 2. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει εκ νέου την πρόταση στο Κοινοβούλιο, αν την αντικαταστήσει με νέο κείμενο, αν της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις·
 3. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 12 Μαρτίου 2024 εν όψει της έγκρισης οδηγία (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 83 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2022/2332 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2022, για τον προσδιορισμό της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης ως τομέα εγκληματικότητας που πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹, και ιδίως το άρθρο 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

¹ ΕΕ L 308 της 29.11.2022, σ. 18.

² ΕΕ C 184 της 25.5.2023, σ. 59.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2024.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Προκειμένου να διασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς εντός της Ένωσης και να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν ελάχιστοι κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
- (2) Τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης, όπως τα μέτρα σχετικά με τη δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων, οι απαγορεύσεις διάθεσης κεφαλαίων και οικονομικών πόρων και οι απαγορεύσεις εισόδου στην επικράτεια κράτους μέλους ή διέλευσης από αυτή, καθώς και τα τομεακά οικονομικά και χρηματοπιστωτικά μέτρα και το εμπάργκο όπλων, αποτελούν απαραίτητα μέσα για την προώθηση των στόχων της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), όπως ορίζονται στο άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Οι εν λόγω στόχοι περιλαμβάνουν τη διαφύλαξη των αξιών, της ασφάλειας, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της Ένωσης, την εδραίωση και στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των αρχών του διεθνούς δικαίου και τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

- (3) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές και μη ποινικές κυρώσεις για την παραβίαση των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων, όπως η υποχρέωση υποβολής στοιχείων, που προβλέπονται στο πλαίσιο αυτών. Είναι επίσης αναγκαίο οι εν λόγω κυρώσεις να αφορούν την καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
- (4) Η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης απαιτεί κοινούς ελάχιστους κανόνες για τους ορισμούς της εγκληματικής συμπεριφοράς η οποία παραβιάζει τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εν λόγω συμπεριφορά συνιστά ποινικό αδίκημα όταν διαπράττεται εκ προθέσεως και κατά παράβαση απαγόρευσης ή υποχρέωσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης ή που καθορίζεται σε εθνική διάταξη για την εφαρμογή περιοριστικού μέτρου της Ένωσης, όταν απαιτείται η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου σε εθνικό επίπεδο. Συγκεκριμένη συμπεριφορά θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα και στην περίπτωση που διαπράττεται από βαριά αμέλεια. Όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, η έννοια της βαριάς αμέλειας θα πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν ότι οι παραβιάσεις των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που αφορούν κεφάλαια, οικονομικούς πόρους, αγαθά, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δραστηριότητες αξίας μικρότερης των 10 000 EUR δεν συνιστούν ποινικά αδικήματα. Ο αποκλεισμός ορισμένων παραβιάσεων από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν θίγει τυχόν υποχρεώσεις που ορίζονται σε πράξεις που θεσπίζουν περιοριστικά μέτρα της Ένωσης προκειμένου οι παραβιάσεις να τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές ή μη ποινικές κυρώσεις.

- (5) Οι πράξεις που θεσπίζουν περιοριστικά μέτρα της Ένωσης μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται σε αυτές με τη μορφή εξαιρέσεων ή παρεκκλίσεων. Συμπεριφορά η οποία είτε καλύπτεται από εξαίρεση που προβλέπεται σε πράξη που θεσπίζει περιοριστικά μέτρα της Ένωσης είτε εγκρίνεται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω παρέκκλισης σύμφωνα με τις πράξεις που θεσπίζουν περιοριστικά μέτρα της Ένωσης δεν μπορεί να θεωρηθεί παραβίαση περιοριστικού μέτρου της Ένωσης.
- (6) Ειδικότερα, η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης απαιτεί κοινούς ελάχιστους κανόνες για τις παραβιάσεις των μέτρων που συνίστανται στη δέσμευση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, όπως ορίζεται στους σχετικούς κανονισμούς του Συμβουλίου. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν την απαγόρευση της άμεσης ή έμμεσης διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που υπόκεινται σε μέτρα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων, ή προς όφελός τους, καθώς και την υποχρέωση δέσμευσης όλων των κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο των εν λόγω προσώπων, οντοτήτων ή φορέων.
- (7) Τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης περιλαμβάνουν περιορισμούς εισόδου (ταξιδιωτικές απαγορεύσεις) που θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Τα μέτρα αυτά, τα οποία συνήθως προβλέπονται σε απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ και εφαρμόζονται μέσω του εθνικού δικαίου, απαιτούν από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εμποδίζουν την είσοδο των κατονομαζόμενων προσώπων σε όλες τις ζώνες της επικράτειας του κράτους μέλους ή τη διέλευση από αυτές.

- (8) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στους μηχανισμούς χορήγησης ιθαγένειας και διαμονής, προκειμένου να αποτρέπεται η χρήση των εν λόγω μηχανισμών από τα άτομα που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης για την παραβίαση των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
- (9) Η σύναψη ή η συνέχιση οποιασδήποτε μορφής συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, καθώς και η ανάθεση ή η συνέχιση της εκτέλεσης οποιασδήποτε δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2009/81/EK⁴, 2014/23/EE⁵, 2014/24/EE⁶ ή 2014/25/EE⁷ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τρίτο κράτος, φορείς τρίτου κράτους ή οντότητες και φορείς που ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτο κράτος ή φορείς τρίτου κράτους, θα πρέπει να συνιστούν ποινικό αδίκημα, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω συμπεριφοράς συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης.

⁴ Οδηγία 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/EK και 2004/18/EK (EE L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

⁵ Οδηγία 2014/23/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

⁶ Οδηγία 2014/24/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/EK (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁷ Οδηγία 2014/25/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/EK (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

- (10) Τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης περιλαμβάνουν την απαγόρευση της εμπορίας, εισαγωγής, εξαγωγής, πώλησης, αγοράς, μεταβίβασης, διαμετακόμισης ή μεταφοράς αγαθών ή υπηρεσιών. Η παραβίαση των εν λόγω απαγορεύσεων θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα, μεταξύ άλλων όταν τα αγαθά εισάγονται ή εξάγονται από ή προς τρίτη χώρα προκειμένου να μεταφερθούν σε προορισμό για τον οποίο η απαγόρευση εισαγωγής, εξαγωγής, πώλησης, αγοράς, μεταβίβασης, διαμετακόμισης ή μεταφοράς των εν λόγω εμπορευμάτων συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης. Η παροχή, άμεσα ή έμμεσα, τεχνικής βοήθειας, υπηρεσιών διαμεσολάβησης, ασφάλισης και κάθε άλλης υπηρεσίας που σχετίζεται με τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες, θα πρέπει επίσης να συνιστά ποινικό αδίκημα. Για τον σκοπό αυτό, η έννοια των «αγαθών» περιλαμβάνει είδη, όπως στρατιωτική τεχνολογία και εξοπλισμός, αγαθά, λογισμικό και τεχνολογία, τα οποία περιλαμβάνονται στον Κοινό Στρατιωτικό Κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 20 Φεβρουαρίου 2023⁸ ή απαριθμούνται στα παραρτήματα I και IV του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹.

⁸ ΕΕ C 72 της 28.2.2023, σ. 2.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης (ΕΕ L 206 της 11.6.2021, σ. 1).

- (11) Τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης περιλαμβάνουν τομεακά οικονομικά και χρηματοπιστωτικά μέτρα για την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή την άσκηση χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων. Οι εν λόγω χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση και χρηματοδοτική συνδρομή, την παροχή επενδύσεων και επενδυτικών υπηρεσιών, την έκδοση κινητών αξιών και μέσων χρηματαγοράς, την αποδοχή καταθέσεων, την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων, τη διαπραγμάτευση τραπεζογραμματίων, την παροχή υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και την παροχή κρυπτοστοιχείων και κρυπτοπορτοφολιών. Η παραβίαση των εν λόγω τομεακών οικονομικών και χρηματοδοτικών μέτρων θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα.
- (12) Τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης περιλαμβάνουν τομεακά οικονομικά και χρηματοπιστωτικά μέτρα για την παροχή υπηρεσιών πέρα από τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Οι εν λόγω υπηρεσίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, νομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες εμπιστοσύνης, υπηρεσίες δημόσιων σχέσεων, υπηρεσίες λογιστικής, λογιστικού ελέγχου, τήρησης λογιστικών βιβλίων και παροχής φορολογικών συμβουλών, επιχειρηματικών συμβουλών και συμβουλών διαχείρισης, συμβουλών σε θέματα ΤΠ, ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών. Η παραβίαση των εν λόγω τομεακών οικονομικών και χρηματοδοτικών μέτρων θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα.
- (13) ***Καμία από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι επιβάλλει υποχρεώσεις σε φυσικά πρόσωπα οι οποίες θα έθιγαν το δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης και σιωπής, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰, για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από αυτήν, καθώς και στο άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης»).***

¹⁰ ***Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 1).***

- (14) Η αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης απαιτεί κοινούς ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό του ποινικού αδικήματος που συνιστά συμπεριφορά η οποία καταστρατηγεί περιοριστικά μέτρα της Ένωσης.
- (15) Ένα ολοένα και πιο διαδεδομένο παράδειγμα συμπεριφοράς η οποία καταστρατηγεί τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης είναι η πρακτική κατονομαζόμενων προσώπων, οντοτήτων και φορέων να χρησιμοποιούν, να μεταβιβάζουν σε τρίτους ή να διαθέτουν με άλλον τρόπο κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους που ανήκουν, άμεσα ή έμμεσα, βρίσκονται στην κατοχή ή ελέγχονται από τα εν λόγω κατονομαζόμενα πρόσωπα, οντότητες ή φορείς με σκοπό την απόκρυψη των εν λόγω κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων. Επιπλέον, η πρακτική της παροχής ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων ελλιπών σχετικών πληροφοριών, προκειμένου να αποκρύπτεται ότι ένα κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας είναι ο τελικός ιδιοκτήτης ή δικαιούχος κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης ισοδυναμεί επίσης με καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης. Επομένως, θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα βάσει της παρούσας οδηγίας η εν λόγω συμπεριφορά ή οποία καταστρατηγεί τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης.

- (16) *Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση αναφοράς στις αρμόδιες διοικητικές αρχές που προβλέπεται από πράξεις που θεσπίζουν περιοριστικά μέτρα της Ένωσης θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα βάσει της παρούσας οδηγίας.*

- (17) Για την αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης απαιτούνται κοινοί ελάχιστοι κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων που συνίστανται σε συμπεριφορές που παραβιάζουν ή δεν πληρούν τις ειδικές προϋποθέσεις βάσει αδειών που χορηγούνται από τις αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή ορισμένων δραστηριοτήτων, οι οποίες, ελλείψει τέτοιας άδειας, συνιστούν παραβίαση απαγόρευσης ή περιορισμού που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης. Κάθε δραστηριότητα που διεξάγεται χωρίς άδεια θα μπορούσε να θεωρηθεί, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που συνίστανται σε δέσμευση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, ταξιδιωτικές απαγορεύσεις, εμπάργκο όπλων ή άλλα τομεακά οικονομικά και χρηματοπιστωτικά μέτρα.
- (18) Η παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης αναφοράς παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, θα πρέπει να ισχύει για τους επαγγελματίες του νομικού κλάδου, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη, όταν παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο επαγγελματικών δραστηριοτήτων, όπως νομικές, χρηματοπιστωτικές και εμπορικές υπηρεσίες. Υπάρχει σαφής κίνδυνος κατάχρησης των υπηρεσιών των εν λόγω επαγγελματιών του νομικού κλάδου για τον σκοπό της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης. Ωστόσο, θα πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις από οποιαδήποτε υποχρέωση αναφοράς πληροφοριών τις οποίες λαμβάνουν ή αποκτούν από έναν από τους πελάτες τους ή σχετικά με αυτόν, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης τους ή κατά την εκτέλεση του καθήκοντος υπεράσπισης ή εκπροσώπησης του εν λόγω πελάτη σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών σχετικά με την κίνηση ή την αποφυγή τέτοιων διαδικασιών. Επομένως, οι εν λόγω νομικές συμβουλές θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπόκεινται στην υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο επαγγελματίας του νομικού κλάδου συμμετέχει εκ προθέσεως στην παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, όταν οι νομικές συμβουλές παρέχονται με σκοπό την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης ή όταν ο επαγγελματίας του νομικού κλάδου γνωρίζει ότι ο πελάτης ζητεί νομικές συμβουλές με σκοπό την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.

- (19) Τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης δεν θα πρέπει να οδηγούν σε διακρίσεις εις βάρος πελατών πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών ή σε αδικαιολόγητο αποκλεισμό τους από την πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (20) Η παρούσα οδηγία δεν αποσκοπεί στην ποινικοποίηση της ανθρωπιστικής βοήθειας για άτομα που έχουν ανάγκη ή δραστηριοτήτων για την υποστήριξη βασικών ανθρώπινων αναγκών που παρέχονται σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας, του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας και της ανεξαρτησίας και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.
- (21) Θα πρέπει επίσης να ποινικοποιηθούν η ηθική αυτουργία και η συνέργεια διάπραξης ποινικού αδικήματος βάσει της παρούσας οδηγίας. Η απόπειρα διάπραξης ορισμένων ποινικών αδικημάτων βάσει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει επίσης να ποινικοποιηθεί.
- (22) Οι κυρώσεις για φυσικά πρόσωπα για τα ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστα όρια για την ανώτατη στερητική της ελευθερίας ποινή για τα φυσικά πρόσωπα. Θα πρέπει επίσης να προβλέπονται επικουρικές κυρώσεις ή μέτρα στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

- (23) Δεδομένου ότι τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης επιβάλλονται επίσης σε νομικά πρόσωπα, τα εν λόγω νομικά πρόσωπα θα πρέπει να υπέχουν ευθύνη για αδικήματα που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Ως εκ τούτου, ως νομικό πρόσωπο νοείται κάθε νομική οντότητα που έχει το εν λόγω καθεστώς βάσει του εφαρμοστέου δικαίου, πλην κρατών ή δημοσίων φορέων που ασκούν κρατική εξουσία καθώς και διεθνών οργανισμών δημοσίου δικαίου. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη των οποίων το δίκαιο θεσπίζει την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το δίκαιό τους προβλέπει αποτελεσματικά, αποτρεπτικά και αναλογικά είδη και επίπεδα ποινικών κυρώσεων όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη των οποίων το δίκαιο δεν προβλέπει την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το δίκαιό τους προβλέπει αποτελεσματικά, αποτρεπτικά και αναλογικά είδη και επίπεδα μη ποινικού χαρακτήρα κυρώσεων όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Τα ανώτατα επίπεδα προστίμων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία για τα αδικήματα που ορίζονται σε αυτήν θα πρέπει να εφαρμόζονται τουλάχιστον στις σοβαρότερες μορφές τέτοιων αδικημάτων. Είναι σημαντικό η σοβαρότητα της συμπεριφοράς, καθώς και η ατομική, χρηματοοικονομική και άλλη κατάσταση των οικείων νομικών προσώπων, να λαμβάνεται υπόψη ώστε να διασφαλίζεται ότι η επιβληθείσα κύρωση είναι αποτελεσματική, αποτρεπτική και αναλογική. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν ποσοστό του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών του εκάστοτε νομικού προσώπου, ή να καθορίζουν πάγια ποσά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν ποια από τις δύο εν λόγω επιλογές θα χρησιμοποιήσουν κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

- (24) Όταν τα κράτη μέλη, κατά τον καθορισμό των προστίμων που επιβάλλονται σε νομικά πρόσωπα, επιλέγουν να εφαρμόσουν το κριτήριο του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών νομικού προσώπου, θα πρέπει να αποφασίσουν αν θα υπολογίσουν τον συγκεκριμένο κύκλο εργασιών με βάση το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους στο οποίο διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα ή το οικονομικό έτος που προηγείται του έτους της απόφασης επιβολής προστίμου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν τη θέσπιση κανόνων για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί το ποσό του προστίμου με βάση τον συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους στο οποίο διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα ή κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του έτους της απόφασης επιβολής προστίμου. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι δυνατόν να λαμβάνουν υπόψη άλλα κριτήρια, όπως ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών που πραγματοποιήθηκε σε ένα άλλο οικονομικό έτος. Όταν οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν τον καθορισμό πάγιων ποσών προστίμων, δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτικό για τα εν λόγω ποσά να φθάνουν το μέγιστο επίπεδο που καθορίζεται στην παρούσα οδηγία ως ελάχιστη απαίτηση για το μέγιστο επίπεδο προστίμων που καθορίζεται σε πάγια ποσά.

- (25) Όταν τα κράτη μέλη επιλέγουν να καθορίσουν ανώτατο επίπεδο προστίμων σε πάγια ποσά, τα εν λόγω επίπεδα θα πρέπει να θεσπίζονται στο εθνικό δίκαιο. Τα ανώτατα επίπεδα τέτοιων προστίμων θα πρέπει να εφαρμόζονται στις σοβαρότερες μορφές ποινικών αδικημάτων που καθορίζει η παρούσα οδηγία, και διαπράττονται από οικονομικά ισχυρά νομικά πρόσωπα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να καθορίζουν τη μέθοδο υπολογισμού των εν λόγω υψηλότερων επιπέδων προστίμων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών όρων. Τα κράτη μέλη καλούνται να επανεξετάζουν τακτικά τα επίπεδα των προστίμων που καθορίζονται σε πάγια ποσά σε σχέση με τα ποσοστά πληθωρισμού και άλλες διακυμάνσεις της νομισματικής αξίας, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στο εθνικό τους δίκαιο διαδικασίες. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ θα πρέπει να προβλέπουν μέγιστα επίπεδα προστίμων στο νόμισμά τους τα οποία αντιστοιχούν στα επίπεδα που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία σε ευρώ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της. Τα εν λόγω κράτη μέλη καλούνται να επανεξετάζουν τακτικά τα επίπεδα προστίμων μεταξύ άλλων σε σχέση με την εξέλιξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας.
- (26) Η θέσπιση του ανώτατου επιπέδου προστίμων δεν θίγει τη διακριτική ευχέρεια των δικαστών ή των δικαστηρίων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών να επιβάλλουν τις κατάλληλες κυρώσεις στις επιμέρους υποθέσεις. Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία δεν θεσπίζει ελάχιστα επίπεδα προστίμων, οι δικαστές ή τα δικαστήρια θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να επιβάλλουν τις κατάλληλες κυρώσεις, λαμβάνοντας υπόψη την ατομική, οικονομική και άλλη κατάσταση του εκάστοτε νομικού προσώπου και τη σοβαρότητα της συμπεριφοράς.

- (27) Θα πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη προσέγγιση όσον αφορά τα επίπεδα κυρώσεων που επιβάλλονται, ενώ η αποτελεσματικότητά τους θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω της θέσπισης κοινών επιβαρυντικών περιστάσεων που, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου, αντικατοπτρίζουν τη σοβαρότητα του ποινικού αδικήματος που διαπράττεται. Η έννοια των επιβαρυντικών περιστάσεων θα πρέπει να νοείται είτε ως πραγματικά περιστατικά που δίνουν την δυνατότητα στον εθνικό δικαστή ή δικαστήριο να επιβάλει αυστηρότερες ποινές για το ίδιο αδίκημα σε σχέση με την ποινή που επιβάλλεται συνήθως χωρίς τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά, είτε ως δυνατότητα αντιμετώπισης περισσότερων ποινικών αδικημάτων σωρευτικά, προκειμένου να αυξηθεί το επίπεδο της ποινής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ότι τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες περιστάσεις μπορεί να θεωρηθεί επιβαρυντική περίπτωση: όταν το αδίκημα διαπράχθηκε στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης όπως ορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου¹¹, όταν το αδίκημα αφορούσε πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα· όταν το αδίκημα διαπράχθηκε από επαγγελματία πάροχο υπηρεσιών κατά παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεών του εν λόγω επαγγελματία παρόχου υπηρεσιών· όταν το αδίκημα διαπράχθηκε από δημόσιο λειτουργό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο οποίος μπορεί να είναι κάθε αρμόδιος υπάλληλος, είτε κατέχει επίσημο αξίωμα στην Ένωση, στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες, είτε άλλο πρόσωπο που ασκεί δημόσιο λειτούργημα· όταν το αδίκημα απέφερε ή αναμενόταν να αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη ή μέσω αυτού αποφεύχθηκαν σημαντικές δαπάνες, άμεσα ή έμμεσα· όταν ο παραβάτης κατέστρεψε αποδεικτικά στοιχεία ή προέβη σε εκφοβισμό ή επηρεασμό μαρτύρων ή καταγγελλόντων· ή όταν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο είχε προηγουμένως καταδικαστεί οριστικά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον μία από αυτές τις επιβαρυντικές περιστάσεις προβλέπεται ως πιθανή επιβαρυντική περίπτωση σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του νομικού τους συστήματος για τις επιβαρυντικές περιστάσεις. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστή ή του δικαστηρίου να αποφασίσει αν θα αυξήσει την ποινή λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της επιμέρους υπόθεσης.

¹¹ Απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42).

- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ότι τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μπορεί να θεωρηθεί ελαφρυντική περίπτωση: όταν ο παραβάτης παρέχει στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά, παρέχοντάς τους συνδρομή στην ταυτοποίηση και την προσαγωγή των άλλων παραβατών ενώπιον της δικαιοσύνης· ή όταν ο παραβάτης παρέχει στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες, τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά, παρέχοντάς τους συνδρομή στην εξεύρεση αποδεικτικών στοιχείων. Στην αξιολόγηση των ελαφρυντικών περιστάσεων, θα πρέπει να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστή ή του δικαστηρίου να αποφασίσει αν θα μειώσει την ποινή λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της κάθε υπόθεσης. Οι εν λόγω περιστάσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τη φύση, το χρονοδιάγραμμα και την έκταση των παρεχόμενων πληροφοριών και το επίπεδο συνεργασίας του παραβάτη.
- (29) Η δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που επιβάλλεται από περιοριστικά μέτρα της Ένωσης έχει διοικητικό χαρακτήρα. Επομένως, θα πρέπει να διακρίνεται από τα μέτρα δέσμευσης ποινικού χαρακτήρα που αναφέρονται στην οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹². Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία 2014/42/ΕΕ θα πρέπει να πράξουν σύμφωνα με τη συγκεκριμένη οδηγία.

Επιπλέον, ειδικά σε περιπτώσεις στις οποίες το κατονομαζόμενο πρόσωπο ή ο εκπρόσωπος κατονομαζόμενης οντότητας ή φορέα διαπράττει ή συμμετέχει σε συγκεκριμένα αδικήματα που αφορούν την καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, ***είναι αναγκαίο να καταστούν δυνατές η δέσμευση και δήμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης, ακόμη και όταν ενδέχεται να μην αποτελούν όργανα ή προϊόντα βάσει της οδηγίας 2014/42/ΕΕ.*** Στις εν λόγω περιπτώσεις, ***ως συνέπεια της ενέργειας απόκρυψης***, το κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας δύναται να συνεχίζει να έχει πρόσβαση και να χρησιμοποιεί πλήρως ή να διαθέτει τα κεφάλαια ή τους οικονομικούς πόρους που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης και που αποτελούν το αντικείμενο της απόκρυψης. Επομένως, τα εν λόγω κεφάλαια ή οικονομικοί πόροι θα πρέπει να δεσμεύονται και να δημεύονται, σύμφωνα με την οδηγία 2014/42/ΕΕ. Τα δικαιώματα των καλόπιστων τρίτων δεν θα πρέπει να θίγονται.

¹² Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 39).

- (30) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τις προθεσμίες παραγραφής που είναι αναγκαίες ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τα ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, με την επιφύλαξη των εθνικών κανόνων που δεν ορίζουν προθεσμίες παραγραφής για την έρευνα, τη δίωξη και την επιβολή. Βάσει της παρούσας οδηγίας, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να καθορίζουν συντομότερες προθεσμίες παραγραφής από εκείνες που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, υπό την προϋπόθεση ότι στα νομικά τους συστήματα είναι δυνατόν να διακόπτονται ή να αναστέλλονται οι εν λόγω συντομότερες προθεσμίες παραγραφής σε περίπτωση πράξεων που μπορούν να προσδιοριστούν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (31) Δεδομένων, ειδικότερα, των παγκόσμιων δραστηριοτήτων των παραβατών, καθώς και του διασυνοριακού χαρακτήρα των ποινικών αδικημάτων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία και της διενέργειας διασυνοριακών ερευνών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεμελιώσουν τη δικαιοδοσία τους για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εν λόγω αδικημάτων.

- (32) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διερεύνηση και δίωξη των παραβιάσεων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών αποτελεσματικά ερευνητικά μέσα, όπως είναι εκείνα που διατίθενται βάσει του εθνικού τους δικαίου για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων, εάν και στον βαθμό που η χρήση των εν λόγω μέσων είναι κατάλληλη και αναλογική προς τη φύση και τη σοβαρότητα των ποινικών αδικημάτων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία όπως προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο. Τέτοια εργαλεία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν παρακολούθηση των επικοινωνιών, μυστική παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής παρακολούθησης, ελεγχόμενες παραδόσεις, παρακολούθηση τραπεζικών λογαριασμών και άλλα μέσα χρηματοοικονομικής έρευνας. Τα εν λόγω μέσα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και με πλήρη σεβασμό του Χάρτη. Είναι επιτακτικό να γίνεται σεβαστό το δικαίωμα για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (33) Τα αναφερόμενα στο άρθρο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ πρόσωπα που αναφέρουν πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές σχετικά με παλαιότερες, υπό εξέλιξη ή σχεδιαζόμενες παραβιάσεις των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης κάθε απόπειρας καταστρατήγησής τους, τις οποίες έχουν αποκτήσει στο πλαίσιο των εργασιακών τους δραστηριοτήτων, κινδυνεύουν να υποστούν αντίποινα στο πλαίσιο αυτό. Οι εν λόγω αναφορές των καταγγελλόντων μπορούν να ενισχύσουν την επιβολή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης παρέχοντας πληροφορίες σχετικά, για παράδειγμα, με γεγονότα που αφορούν παραβιάσεις των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, τις περιστάσεις τους και τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, εταιρείες και τρίτες χώρες. Επομένως, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται κατάλληλες ρυθμίσεις οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα στους εν λόγω καταγγέλλοντες να χρησιμοποιούν εμπιστευτικούς διαύλους, για να ειδοποιούν τις αρμόδιες αρχές και οι οποίες τους προστατεύουν από αντίποινα. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι η οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 εφαρμόζεται σε περίπτωση αναφοράς παραβιάσεων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν τις εν λόγω παραβιάσεις, υπό τους όρους που καθορίζονται σε αυτήν.

¹³ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17).

- (34) Για να διασφαλιστεί ένα αποτελεσματικό, ολοκληρωμένο και συνεκτικό σύστημα επιβολής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να οργανώσουν εσωτερική συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών τους που εμπλέκονται στη διοικητική και ποινική επιβολή.
- (35) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διερεύνηση και δίωξη των παραβιάσεων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους και μέσω της Ευρωπόλ, της Eurojust και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, καθώς και με τις υπηρεσίες αυτές, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει επίσης να ανταλλάσσουν πληροφορίες μεταξύ τους και με την Επιτροπή σχετικά με πρακτικά ζητήματα. Η Επιτροπή μπορεί, εφόσον απαιτείται, να δημιουργήσει δίκτυο εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την παροχή συνδρομής στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών προκειμένου να διευκολύνει τη διερεύνηση αδικημάτων που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης. Η εν λόγω συνδρομή δεν θα πρέπει να συνεπάγεται τη συμμετοχή της Επιτροπής στην έρευνα και τη δίωξη μεμονωμένων ποινικών υποθέσεων που διεξάγονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνει οικονομική στήριξη ή οποιαδήποτε άλλη δημοσιονομική δέσμευση από την Επιτροπή.

I

- (36) Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ποινικών αδικημάτων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, είναι απαραίτητο οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να συλλέγουν ακριβή, συνεπή και συγκρίσιμα στατιστικά δεδομένα σχετικά με τα εν λόγω αδικήματα. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχει κατάλληλο σύστημα καταγραφής, παραγωγής και διαβίβασης των υφιστάμενων στατιστικών δεδομένων για τα αδικήματα που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Είναι σημαντικό τα εν λόγω στατιστικά δεδομένα να χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη για την εξυπηρέτηση στρατηγικού και του επιχειρησιακού σχεδιασμού των δραστηριοτήτων επιβολής, για την ανάλυση της κλίμακας και των τάσεων των αδικημάτων που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, καθώς και για την παροχή πληροφοριών στους πολίτες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή σχετικά στατιστικά δεδομένα σχετικά με διαδικασίες που σχετίζονται με την παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, τα οποία συλλέγονται από δεδομένα που υπάρχουν ήδη σε κεντρικό ή αποκεντρωμένο επίπεδο εντός της επικράτειας του κράτους μέλους. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά και να δημοσιεύει σε έκθεση τα αποτελέσματα της αξιολόγησής της με βάση τα στατιστικά δεδομένα που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη.

- (37) Μέσω τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴ θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης θα θεωρείται κύριο αδίκημα για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία.

¹⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 284 της 12.11.2018, σ. 22).

- (38) Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να καθίστανται υπόλογα τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία εντός 12 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.
- (39) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.■
- (40) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Ιρλανδία γνωστοποίησε, με επιστολή της 3ης Μαρτίου 2023, την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

- (41) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων σχετικά με τους ορισμούς των αδικημάτων που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών, αποτρεπτικών και αναλογικών ποινικών κυρώσεων για ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, λαμβανομένου υπόψη του εγγενούς διασυννοριακού χαρακτήρα της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και της δυνατότητάς του να υπονομεύσει την επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά τη διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, καθώς και την προάσπιση των κοινών αξιών της Ένωσης μπορούν όμως, εξαιτίας της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της παρούσας οδηγίας, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- (42) Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων ή των κατηγορουμένων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Στο πλαίσιο αυτό, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγουν τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, και ειδικότερα από τις οδηγίες 2010/64/ΕΕ¹⁵, 2012/13/ΕΕ¹⁶, 2013/48/ΕΕ¹⁷, (ΕΕ) 2016/343, (ΕΕ) 2016/800¹⁸ και (ΕΕ) 2016/1919¹⁹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (43) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην ελευθερία και την ασφάλεια, της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της επιχειρηματικής ελευθερίας, του δικαιώματος ιδιοκτησίας, του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος υπεράσπισης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης και σιωπής, των αρχών της νομιμότητας και αναλογικότητας των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της μη αναδρομικότητας των ποινικών κυρώσεων, καθώς και της αρχής *ne bis in idem*. Η παρούσα οδηγία επιδιώκει τον πλήρη σεβασμό των εν λόγω δικαιωμάτων και αρχών και πρέπει να εφαρμόζεται αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

¹⁵ Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ L 280 της 26.10.2010, σ. 1).

¹⁶ Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1).

¹⁷ Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ L 294 της 6.11.2013, σ. 1).

¹⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 1).

¹⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (ΕΕ L 297 της 4.11.2016, σ. 1).

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «περιοριστικά μέτρα της Ένωσης»: τα περιοριστικά μέτρα που θεσπίζονται από την Ένωση βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ ή του άρθρου 215 ΣΛΕΕ·
- 2) «κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας που υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης·
- 3) «κεφάλαια»: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οικονομικά οφέλη κάθε είδους, στα οποία ενδεικτικώς περιλαμβάνονται:
 - α) μετρητά, επιταγές, χρηματικές απαιτήσεις, συναλλαγματικές, εντολές πληρωμών και άλλα μέσα πληρωμών·
 - β) καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλες οντότητες, τα πιστωτικά υπόλοιπα, οι απαιτήσεις και οι τίτλοι απαιτήσεων·
 - γ) οι δημοσίως διαπραγματεύσιμοι και ιδιωτικώς διαπραγματεύσιμοι τίτλοι και χρεόγραφα, μεταξύ των οποίων οι μετοχές και τα μερίδια, τα πιστοποιητικά που αντιπροσωπεύουν κινητές αξίες, οι ομολογίες, τα γραμμάτια, τα πιστοποιητικά δικαιώματος ανάληψης μετοχών (warrants), οι ομολογίες χρέους και οι συμβάσεις παραγώγων·

- δ) τόκοι, μερίσματα ή άλλα έσοδα από περιουσιακά στοιχεία ή υπεραξίες που προέρχονται ή δημιουργούνται από περιουσιακά στοιχεία·
- ε) πιστώσεις, δικαιώματα συμψηφισμών απαιτήσεων, εγγυήσεις, εγγυητικές επιστολές ή άλλες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις·
- στ) πιστωτικές επιστολές, φορτωτικές, πωλητήρια συμβόλαια·
- ζ) έγγραφα που αποδεικνύουν συμμετοχή σε κεφάλαια ή σε χρηματοοικονομικούς πόρους·
- η) **κρυπτοστοιχεία, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, σημείο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰.**
- 4) «οικονομικοί πόροι»: τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα, που δεν είναι κεφάλαια αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών·
- 5) «δέσμευση κεφαλαίων» η παρεμπόδιση κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής ή χρήσης κεφαλαίων ή πρόσβασης σε κεφάλαια ή διαπραγμάτευσης κεφαλαίων που μπορεί να οδηγήσει σε μεταβολή ως προς τον όγκο, το ποσό, τον τόπο διατήρησής τους, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, την κατοχή, τον χαρακτήρα, τον προορισμό ή άλλη μεταβολή ή η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης χαρτοφυλακίων·
- 6) «δέσμευση οικονομικών πόρων»: η παρεμπόδιση της χρήσης οικονομικών πόρων για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων της πώλησης, της εκμίσθωσης ή της υποθήκευσής τους.

■

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 40).

Άρθρο 3

Παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν διαπράττεται εκ προθέσεως και κατά παράβαση απαγόρευσης ή υποχρέωσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης ή που καθορίζεται σε εθνική διάταξη για την εφαρμογή περιοριστικού μέτρου της Ένωσης, όταν απαιτείται εθνική εφαρμογή, η ακόλουθη συμπεριφορά συνιστά ποινικό αδίκημα:

■
 - α) άμεση ή έμμεση διάθεση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων σε κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέα ή προς όφελός του, κατά παράβαση απαγόρευσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
 - β) μη δέσμευση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο κατονομαζόμενου προσώπου, οντότητας ή φορέα κατά παράβαση υποχρέωσης που αποτελεί περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
 - γ) διευκόλυνση της εισόδου κατονομαζόμενων φυσικών προσώπων στην επικράτεια κράτους μέλους, ή της διέλευσής τους από αυτό, κατά παράβαση απαγόρευσης που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
■

- δ) πραγματοποίηση ή συνέχιση συναλλαγών με τρίτο κράτος, φορείς τρίτου κράτους ή οντότητες ή φορείς που ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτο κράτος ή από φορείς τρίτου κράτους, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης ή της συνέχισης της εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω συμπεριφοράς συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
- ε) εκτέλεση εμπορικών συναλλαγών, εισαγωγή, εξαγωγή, πώληση, αγορά, μεταβίβαση, διαμετακόμιση ή μεταφορά αγαθών, καθώς και παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, τεχνικής συνδρομής ή άλλων υπηρεσιών που σχετίζονται με τα εν λόγω αγαθά, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω συμπεριφοράς συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
- στ) παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή άσκηση χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων, όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω συμπεριφοράς συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
- ζ) παροχή υπηρεσιών πέραν εκείνων που αναφέρονται στο στοιχείο στ), όταν η απαγόρευση ή ο περιορισμός της εν λόγω συμπεριφοράς συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης·
- η) καταστράτηγηση περιοριστικού μέτρου της Ένωσης μέσω:
- i) **της χρήσης**, της μεταβίβασης σε τρίτο ή άλλως διάθεση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που βρίσκονται αμέσως ή εμμέσως στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο κατονομαζόμενου προσώπου, οντότητας ή φορέα, και που θα έπρεπε να δεσμευθούν δυνάμει περιοριστικού μέτρου της Ένωσης, για την απόκρυψη των εν λόγω κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων·

- ii) της παροχής ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών, για την απόκρυψη του γεγονότος ότι κατονομαζόμενο πρόσωπο, οντότητα ή φορέας είναι ο τελικός ιδιοκτήτης ή δικαιούχος κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που πρέπει να δεσμευθούν δυνάμει περιοριστικού μέτρου της Ένωσης·
- iii) της μη συμμόρφωσης κατονομαζόμενου φυσικού προσώπου, ή εκπροσώπου κατονομαζόμενης οντότητας ή φορέα με υποχρέωση που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης να αναφέρει στις αρμόδιες διοικητικές αρχές κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους εντός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους που βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο του·
- iv) της μη συμμόρφωσης με υποχρέωση που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης για παροχή στις αρμόδιες διοικητικές αρχές πληροφοριών σχετικά με δεσμευμένα κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους ή πληροφοριών σχετικά με κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους που βρίσκονται στην επικράτεια των κρατών μελών και βρίσκονται στην ιδιοκτησία, στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο κατονομαζόμενων προσώπων, οντοτήτων ή φορέων και που δεν έχουν δεσμευθεί, όταν οι εν λόγω πληροφορίες αποκτώνται κατά την άσκηση επαγγελματικών καθηκόντων·

I

- θ) παραβίαση ή μη εκπλήρωση των όρων αδειών που χορηγούνται από αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων, οι οποίες, ελλείψει της σχετικής άδειας, αποτελούν απαγόρευση ή περιορισμό που συνιστά περιοριστικό μέτρο της Ένωσης.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι ακόλουθες συμπεριφορές δεν συνιστούν ποινικό αδίκημα:

- α) η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και η) του παρόντος άρθρου, εφόσον η συμπεριφορά αυτή αφορά κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους αξίας μικρότερης των 10 000 EUR·
- β) η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία δ) έως ζ) και θ) του παρόντος άρθρου, εφόσον η εν λόγω συμπεριφορά αφορά αγαθά, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δραστηριότητες αξίας μικρότερης των 10 000 EUR·

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το κατώτατο όριο των 10 000 EUR ή περισσότερο μπορεί να καλυφθεί μέσω σειράς συμπεριφορών οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και δ) έως θ) του παρόντος άρθρου, συνδέονται και είναι ομοειδείς όταν τη συμπεριφορά αυτή έχει ο ίδιος δράστης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) συνιστά ποινικό αδίκημα ακόμα και στην περίπτωση που διαπράττεται από βαριά αμέλεια, τουλάχιστον όταν η εν λόγω συμπεριφορά αφορά είδη που περιλαμβάνονται στον Κοινό Στρατιωτικό Κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή είδη διπλής χρήσης που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και IV του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821.

I

4. Η παράγραφος 1 δεν θεωρείται με κανέναν τρόπο ότι επιβάλλει στους επαγγελματίες του νομικού κλάδου την υποχρέωση αναφοράς πληροφοριών τις οποίες λαμβάνουν ή αποκτούν από έναν από τους πελάτες τους ή σχετικά με αυτόν κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του εν λόγω πελάτη, ή κατά την εκτέλεση του καθήκοντος υπεράσπισης ή εκπροσώπησης του εν λόγω πελάτη σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών σχετικά με την κίνηση ή την αποφυγή τέτοιων διαδικασιών.
5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν θεωρούνται με κανέναν τρόπο ότι ποινικοποιούν την ανθρωπιστική βοήθεια για άτομα που έχουν ανάγκη ή δραστηριότητες για την υποστήριξη βασικών ανθρωπίνων αναγκών που παρέχονται σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας, του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας και της ανεξαρτησίας και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

Άρθρο 4

Ηθική αυτουργία, συνέργεια και απόπειρα

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι η ηθική αυτουργία και η συνέργεια στη διάπραξη αδικήματος που αναφέρεται στο άρθρο 3 τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η απόπειρα διάπραξης οποιουδήποτε αδικήματος από τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α), στοιχεία γ) έως ζ) και στοιχείο η) σημεία i) και ii), τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 5

Κυρώσεις κατά φυσικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 τιμωρούνται με μέγιστη ποινή η οποία προβλέπει τη στέρηση της ελευθερίας.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι:
 - α) τα ποινικά αδικήματα που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο η) σημεία iii) και iv) τιμωρούνται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον ενός έτους, όταν τα εν λόγω ποινικά αδικήματα αφορούν κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους αξίας τουλάχιστον 100 000 EUR κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος·
 - β) τα ποινικά αδικήματα που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και η) σημεία i) και ii) τιμωρούνται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον πέντε ετών, όταν τα εν λόγω αδικήματα αφορούν κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους αξίας τουλάχιστον 100 000 EUR κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος·
 - γ) το ποινικό αδίκημα που καλύπτεται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) τιμωρείται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών ετών.

- δ) ότι τα ποινικά αδικήματα που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία δ) έως ζ) και θ) τιμωρούνται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον πέντε ετών, όταν τα εν λόγω ποινικά αδικήματα αφορούν αγαθά, υπηρεσίες, συναλλαγές ή δραστηριότητες αξίας τουλάχιστον 100 000 EUR κατά την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος·
- ε) όταν το ποινικό αδίκημα που καλύπτεται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) αφορά είδη που περιλαμβάνονται στον Κοινό Στρατιωτικό Κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή είδη διπλής χρήσης που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και IV του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821, ένα τέτοιο ποινικό αδίκημα τιμωρείται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή ανεξάρτητα από την αξία των σχετικών ειδών.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το κατώτατο όριο των 100 000 EUR ή περισσότερο μπορεί να καλυφθεί μέσω σειράς αδικημάτων τα οποία καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ) έως θ), συνδέονται και είναι ομοειδή, όταν τα εν λόγω αδικήματα διαπράττονται από τον ίδιο δράστη.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα φυσικά πρόσωπα που έχουν διαπράξει τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 είναι δυνατόν να υπόκεινται σε επικουρικές ποινικού ή μη ποινικού χαρακτήρα κυρώσεις ή μέτρα, όπως:
- α) πρόστιμα ανάλογα με τη σοβαρότητα της συμπεριφοράς και τις ατομικές, οικονομικές και άλλες περιστάσεις του οικείου φυσικού προσώπου·

- β) ανάκληση αδειών και εγκρίσεων για την άσκηση δραστηριοτήτων που οδήγησαν στο σχετικό ποινικό αδίκημα·
- γ) αποκλεισμός από την κατοχή, εντός νομικού προσώπου, του ίδιου είδους ιθύνουσας θέσης που χρησιμοποιήθηκε για τη διάπραξη του ποινικού αδικήματος·
- δ) προσωρινή απαγόρευση θέσης υποψηφιότητας για την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος·
- ε) όταν τίθεται ζήτημα δημόσιου συμφέροντος, μετά από κατά περίπτωση αξιολόγηση, δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της δικαστικής απόφασης που αφορά το διαπραχθέν ποινικό αδίκημα και τις κυρώσεις ή τα μέτρα που επιβλήθηκαν, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα καταδικασθέντων μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες εξαιρετικές περιπτώσεις.

Άρθρο 6

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα είναι δυνατόν να υπέχουν ευθύνη για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, εφόσον τα εν λόγω αδικήματα διαπράττονται επ' ωφελεία των εν λόγω νομικών προσώπων από οιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του οικείου νομικού προσώπου και ενεργεί ατομικά ή ως μέλος οργάνου του εν λόγω νομικού προσώπου με βάση:
 - α) εξουσία εκπροσώπησης του νομικού προσώπου·
 - β) εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου· ή
 - γ) εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι νομικά πρόσωπα είναι δυνατό να υπέχουν ευθύνη όταν η απουσία εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου κατέστησε δυνατή τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αναφέρεται στα άρθρα 3 και 4 προς όφελος του εν λόγω νομικού προσώπου από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.
3. Η ευθύνη των νομικών προσώπων βάσει των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δίωξης κατά φυσικών προσώπων που είναι αυτουργοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί στα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4.

Άρθρο 7

Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι το νομικό πρόσωπο που υπέχει ευθύνη δυνάμει του άρθρου 6 τιμωρείται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές ή μη ποινικές κυρώσεις ή μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται ποινικού ή μη ποινικού χαρακτήρα πρόστιμα και, ενδεχομένως, άλλες ποινικές ή μη ποινικές κυρώσεις ή μέτρα, όπως:
 - α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις·
 - β) αποκλεισμός από την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων διαγωνισμών, επιχορηγήσεων και συμβάσεων παραχώρησης·
 - γ) αποκλεισμός από την άσκηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων·
 - δ) ανάκληση αδειών και εγκρίσεων για την άσκηση δραστηριοτήτων που οδήγησαν στο οικείο ποινικό αδίκημα·
 - ε) υπαγωγή σε δικαστική εποπτεία·

- στ) δικαστική εκκαθάριση·
- ζ) παύση λειτουργίας εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του ποινικού αδικήματος·
- η) όταν τίθεται ζήτημα δημόσιου συμφέροντος, η δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της δικαστικής απόφασης σχετικά με το διαπραχθέν ποινικό αδίκημα και τις κυρώσεις ή τα μέτρα που επιβλήθηκαν, με την επιφύλαξη των κανόνων για την ιδιωτικότητα και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι το νομικό πρόσωπο που υπέχει ευθύνη δυνάμει του άρθρου 6 για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 τιμωρείται με ποινικού ή μη ποινικού χαρακτήρα πρόστιμα, το ύψος των οποίων είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα της συμπεριφοράς και προς τις ατομικές, οικονομικές και άλλες περιστάσεις του οικείου νομικού προσώπου. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί ότι το ανώτατο επίπεδο των εν λόγω προστίμων δεν είναι κατώτερο από:

- α) για τα ποινικά αδικήματα που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο η) σημεία iii) και iv):
 - i) το 1 % του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου, είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους κατά το οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα, είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής του προστίμου· ή
 - ii) ποσό που αντιστοιχεί σε 8 000 000 EUR·
- β) για τα ποινικά αδικήματα που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ζ), στοιχεία η) σημεία i) και ii), και στοιχείο θ):
 - i) το 5 % του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου, είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους κατά το οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα, είτε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής του προστίμου· ή
 - ii) ποσό που αντιστοιχεί σε 40 000 000 EUR.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν κανόνες για τις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί το ποσό του προστίμου με βάση τον συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους κατά το οποίο διαπράχθηκε το αδίκημα ή κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης επιβολής προστίμου.

Άρθρο 8

Επιβαρυντικές περιστάσεις

Στον βαθμό που οι ακόλουθες περιστάσεις δεν αποτελούν μέρος των συστατικών στοιχείων των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω περιστάσεις είναι δυνατόν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να θεωρηθούν επιβαρυντικές περιστάσεις:

α) το αδίκημα διαπράχθηκε στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης όπως ορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ·

β) το αδίκημα περιλάμβανε τη χρήση από τον παραβάτη πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων·

γ) το αδίκημα διαπράχθηκε από επαγγελματία πάροχο υπηρεσιών κατά παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεών του εν λόγω επαγγελματία παρόχου υπηρεσιών·

δ) το αδίκημα διαπράχθηκε από δημόσιο υπάλληλο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή από άλλο πρόσωπο κατά την άσκηση δημόσιου λειτουργήματος·

- ε) το αδίκημα απέφερε ή αναμενόταν να αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη ή μέσω αυτού αποφεύχθησαν σημαντικές δαπάνες, άμεσα ή έμμεσα, στον βαθμό που τα εν λόγω οφέλη ή οι εν λόγω δαπάνες μπορούν να καθοριστούν·
- στ) ο παραβάτης κατέστρεψε αποδεικτικά στοιχεία ή προέβη σε εκφοβισμό μαρτύρων ή καταγγελλόντων·

■

- ζ) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο είχε προηγουμένως καταδικαστεί αμετάκλητα για αδικήματα που καλύπτονται από τα άρθρα 3 και 4.

Άρθρο 9

Ελαφρυντικές περιστάσεις

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι, σε σχέση με τα σχετικά ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, μία ή περισσότερες από τις παρακάτω περιστάσεις είναι δυνατόν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο να θεωρούνται ελαφρυντικές περιστάσεις·

- α) ο παραβάτης παρέχει στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά, παρέχοντάς τους συνδρομή στην ταυτοποίηση και την προσαγωγή των άλλων παραβατών ενώπιον της δικαιοσύνης·
- β) ο παραβάτης παρέχει στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες, τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά, παρέχοντάς τους συνδρομή στην εξεύρεση αποδεικτικών στοιχείων.

■

Άρθρο 10

Δέσμευση και δήμευση

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να καταστήσουν δυνατή τη δέσμευση και τη δήμευση των οργάνων τέλεσης εγκλήματος και των προϊόντων των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4. Τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία 2014/42/ΕΕ λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία.
2. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστήσουν δυνατή τη δέσμευση και δήμευση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης και σε σχέση με τα οποία το κατονομαζόμενο φυσικό πρόσωπο, ή ο εκπρόσωπος κατονομαζόμενης οντότητας ή φορέα, διαπράττει ή συμμετέχει σε αδίκημα που καλύπτεται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο η) σημείο i) ή ii).* Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα εν λόγω αναγκαία μέτρα σύμφωνα με την οδηγία 2014/42/ΕΕ.

I

Άρθρο 11

Προθεσμίες παραγραφής

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση προθεσμίας παραγραφής επαρκούς χρονικού διαστήματος ύστερα από την τέλεση των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική διερεύνηση και δίωξη των εν λόγω ποινικών αδικημάτων και η αποτελεσματική δίκη και επιδίκαση.
2. Η προθεσμία παραγραφής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι τουλάχιστον πενταετής από τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που τιμωρείται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον πέντε ετών.
3. ■ Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προβλέψουν προθεσμία παραγραφής τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία της αμετάκλητης καταδίκης για ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα 3 και 4, η οποία επιτρέπει την εκτέλεση των ακόλουθων κυρώσεων που επιβάλλονται μετά την εν λόγω καταδίκη:
 - α) στερητικής της ελευθερίας ποινής άνω του ενός έτους· ή
 - β) στερητικής της ελευθερίας ποινής, στην περίπτωση ποινικού αδικήματος που τιμωρείται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον πέντε ετών.
4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 2 και 3, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν προθεσμία παραγραφής μικρότερη των πέντε ετών, αλλά όχι μικρότερη των τριών ετών, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζουν ότι η εν λόγω προθεσμία παραγραφής μπορεί να διακοπεί ή να ανασταλεί σε περίπτωση συγκεκριμένων πράξεων.

Άρθρο 12
Δικαιοδοσία

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του επί των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 όταν:
- α) το ποινικό αδίκημα διαπράχθηκε, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, στην επικράτειά του·
 - β) το ποινικό αδίκημα διαπράχθηκε επί πλοίου ή αεροσκάφους εγγεγραμμένου στο νηολόγιό οικείου κράτους μέλους ή υπό τη σημαία του·
 - γ) ο παραβάτης είναι υπήκοός του.

■

2. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την απόφασή του να επεκτείνει τη δικαιοδοσία του για ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 και έχουν διαπραχθεί εκτός της επικράτειάς του, όταν:
- α) ο παραβάτης έχει τη συνήθη κατοικία του στην επικράτειά του·
 - β) ο παραβάτης είναι υπάλληλός του που ενεργεί υπό την υπηρεσιακή του ιδιότητα·
 - γ) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στην επικράτειά του·
 - δ) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου για οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται εν όλω ή εν μέρει στην επικράτειά του.
3. Όταν ένα ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα 3 και 4 εμπίπτει στη δικαιοδοσία περισσότερων του ενός κρατών μελών, αυτά τα κράτη μέλη συνεργάζονται για να καθορίσουν ποιο κράτος μέλος πρέπει να ασκήσει ποινική δίωξη. Κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 της απόφασης-πλαίσίου 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου²¹, το ζήτημα παραπέμπεται στην Eurojust.
4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι η άσκηση της δικαιοδοσίας τους δεν υπόκειται στον όρο ότι η δίωξη μπορεί να ασκηθεί μόνον κατόπιν καταγγελίας από το κράτος στην επικράτεια του οποίου διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα.

²¹ Απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 42).

Άρθρο 13

Ερευνητικά μέσα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι αποτελεσματικά και αναλογικά ερευνητικά μέσα είναι διαθέσιμα για τη διερεύνηση ή δίωξη των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4. Όπου αρμόζει, τα εν λόγω μέσα περιλαμβάνουν ειδικά ερευνητικά μέσα, όπως εκείνα που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ή σε άλλες περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων.

Άρθρο 14

Αναφορά παραβιάσεων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και προστασία προσώπων
τα οποία αναφέρουν τέτοιες παραβιάσεις

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 εφαρμόζεται στην αναφορά παραβιάσεων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που παρατίθενται στα άρθρα 3 και 4 της παρούσας οδηγίας και στην προστασία των προσώπων που αναφέρουν τις εν λόγω παραβιάσεις, υπό τους όρους που καθορίζονται σε αυτήν.

Άρθρο 15

Συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών κράτους μέλους

Τα κράτη μέλη ορίζουν, μεταξύ των αρμόδιων αρχών τους και με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, μονάδα ή φορέα για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, σε σχέση με τις εγκληματικές δραστηριότητες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

Η μονάδα ή ο φορέας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:

- α) να διασφαλίζει κοινές προτεραιότητες και κατανόηση της σχέσης μεταξύ ποινικής και διοικητικής επιβολής·
- β) να ανταλλάσσει πληροφορίες για στρατηγικούς σκοπούς, εντός των ορίων που καθορίζονται στο εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο·
- γ) διαβούλευση σε μεμονωμένες έρευνες, εντός των ορίων που καθορίζονται στο εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

I

Άρθρο 16

Συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, της Επιτροπής, της Ευρωπόλ, της Eurojust και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

1. Όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα, οι αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών εξετάζουν το ενδεχόμενο να παραπέμψουν τις πληροφορίες που σχετίζονται με τα εν λόγω ποινικά αδικήματα στους κατάλληλους αρμόδιους φορείς.

Με την επιφύλαξη των κανόνων περί διασυνοριακής συνεργασίας και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, τα κράτη μέλη, η Ευρωπόλ, η Eurojust, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και η Επιτροπή συνεργάζονται μεταξύ τους, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, για την καταπολέμηση των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4. Η Ευρωπόλ και η Eurojust παρέχει προς τούτο, κατά περίπτωση, κάθε αναγκαία τεχνική και επιχειρησιακή βοήθεια που χρειάζονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές προκειμένου να διευκολυνθεί ο συντονισμός των ερευνών τους.

2. Η Επιτροπή μπορεί, όπου είναι αναγκαίο, να δημιουργήσει δίκτυο εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και, κατά περίπτωση, την παροχή συνδρομής στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών προκειμένου να διευκολύνει τη διερεύνηση αδικημάτων που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης. Το εν λόγω δίκτυο, κατά περίπτωση, δύναται να παρέχει επίσης μια δημόσια διαθέσιμη και τακτικά επικαιροποιημένη χαρτογράφηση των κινδύνων παραβίασης ή καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και σε σχέση με συγκεκριμένους τομείς και δραστηριότητες.

3. Όταν η συνεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών, η εν λόγω συνεργασία θα πρέπει να πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου.
4. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ανταλλάσσουν σε συχνή και τακτική βάση πληροφορίες με την Επιτροπή και με άλλες αρμόδιες αρχές σχετικά με πρακτικά ζητήματα, ιδίως όσον αφορά συνήθεις μεθόδους καταστρατήγησης, όπως δομές για την απόκρυψη της πραγματικής κυριότητας και του πραγματικού ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 17
Στατιστικά στοιχεία

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι υπάρχει σύστημα για την καταγραφή, παραγωγή και παροχή ανωνυμοποιημένων στατιστικών δεδομένων σχετικά με τα στάδια υποβολής αναφορών, έρευνας και δικαστικής διαδικασίας που αφορούν τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων τους στην καταπολέμηση της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται σε άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, τα οποία περιλαμβάνουν, τουλάχιστον, υπάρχοντα δεδομένα σχετικά με:
 - α) τον αριθμό των ποινικών αδικημάτων που έχουν καταχωριστεί και εκδικαστεί από τα κράτη μέλη·
 - β) τον αριθμό των δικαστικών υποθέσεων που απορρίφθηκαν, μεταξύ άλλων λόγω παρέλευσης της προθεσμίας παραγραφής του σχετικού ποινικού αδικήματος·
 - γ) τον αριθμό των φυσικών προσώπων που:
 - i) διώκονται·
 - ii) καταδικάζονται·
 - δ) τον αριθμό των νομικών προσώπων:
 - i) που διώκονται·
 - ii) για τα οποία έχει επιβληθεί ποινικού ή μη ποινικού χαρακτήρα κύρωση ή μέτρο·
 - ε) τα είδη και τα επίπεδα των κυρώσεων που επιβλήθηκαν.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δημοσίευση ενοποιημένης επισκόπησης των στατιστικών στοιχείων τους τουλάχιστον ανά τριετία.

Άρθρο 18

Τροποποιήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673

Στο άρθρο 2 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«κγ) παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.».

Άρθρο 19

Αξιολόγηση, υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Η Επιτροπή υποβάλλει, έως ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης.
2. Η Επιτροπή διενεργεί, έως ... [έξι έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], αξιολόγηση του αντικτύπου και της αποτελεσματικότητας της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ετήσια στατιστικά στοιχεία που παρέχουν τα κράτη μέλη και αντιμετωπίζοντας την ανάγκη επικαιροποίησης του καταλόγου των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, καθώς και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης. Εάν είναι αναγκαίο, η έκθεση συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση.

Άρθρο 20
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία έως ... [12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 21
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 22
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

....,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

Ο/Η Πρόεδρος
